

OPETUSSUUNNITELMA

JOHTAMINEN JA KEHITTÄMINEN SOSIAALI- JA TERVEYSALAN MUUTOKSESSA

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN YLEMPI AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO SAIRAANHOITAJA (YLEMPI AMK)

TERVEYDENHOITAJA (YLEMPI AMK) FYSIOTERAPEUTTI (YLEMPI AMK) SOSIONOMI (YLEMPI AMK)

MASTER OF HEALTH CARE MASTER OF SOCIAL SERVICES

90 op

Syksy 2020

Sisällys

1	Laurea-ammattikorkeakoulu	3
1.1	Laurean toiminta-ajatus	3
1.2	Osaamisen kehittyminen YAMK-koulutuksessa	3
2	Tutkintorakenne ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa.....	4
2.1	Tutkinnon laajuus ja mitoitus	4
2.2	Tutkintorakenne	4
3	Oppimisen ja osaamisen arviointi	4
4	Tutkinnon kansainvälinen vertailtavuus.....	4
5	Toimintaympäristön osaamistarpeet ja koulutuksen rakenne	4
5.1	Ydinosaaminen 30 op:	6
5.2	Opinnäytetyö 30 op	7
5.3	Täydentävä osaaminen 30 op.....	7

1 Laurea-ammattikorkeakoulu

1.1 Laurean toiminta-ajatus

Laurea on opiskelijakeskeinen, kansainvälinen, innostava ja uutta kehittävä ammattikorkeakoulu, jonka tehtävä on kouluttaa, tutkia, kehittää, innovoida ja tuottaa uudenlaista osaamista soveltamalla kehittämispohjaisen oppimisen periaatteita (Learning by Developing, LbD).

Laurean brändilupaus *Yhdessä enemmän - Laurea Uudellamaalla* kuvastaa pyrkimystämme vaikuttavuuden koko Uudenmaan alueella, Uudenmaan yhteisenä ammattikorkeakouluna. Uudenmaan vaikuttava ammattikorkeakoulu on samaan aikaan vaikuttava sekä kansallisesti että kansainvälisesti, mikä luo edellytykset koulutuksen ja TKI-toiminnan kansainväliselle kehittämiselle.

Laurea on sitoutunut opiskelijakeskeiseen ammattikorkeakoulutoimintaan, jota ilmentää opiskelijoille antamamme palvelulupaus: Me Laureassa olemme juuri sinua varten.

1.2 Osaamisen kehittyminen YAMK-koulutuksessa

Laurean kehittämispohjaisen oppimisen eli Learning by Developing (LbD) -mallin lähtökohtana ovat aidot kohtaamiset työelämän kanssa. LbD:n ominaispiirteet ovat autenttisuus, kumppanuus, kokemuksellisuus, luovuus ja tutkimuksellisuus. Kehittämispohjaisessa oppimisessa yhdistyvät osaamista tuottava oppiminen sekä uuden luominen erilaisissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa.

YAMK-koulutuksessa oppimisprosessi on tulevaisuussuuntautunut tutkimisen ja kehittämisen prosessi, jonka aikana osaamista kehitetään tuottamalla uutta tietoa ja osaamista sellaisiin kysymyksiin, joita ei voida ratkaista pelkästään aikaisemmin hankitun tiedon ja osaamisen varassa. Oppiminen on uuden tiedon ja osaamisen luomisen tapa, joka liittyy oppimisen osaksi alan ja alueen innovaatiotoimintaa.

Koulutusaika on henkilökohtainen ja kollektiivinen asiantuntijuuden kehittämisen ja itsensä kehittämisen ja ylittämisen projekti, jossa haetaan relevanttia ja käyttökelpoista osaamisen yhdistelmää tulevaisuuden työelämän vaatimusten näkökulmasta.

Osaamisen kehittymisen perustana toimii osaamista rikastava yhteisö. Yhteisö on jaetun asiantuntijuuden ympäristö, jossa oppijan rooli on toimia asiantuntijana, kehittäjänä ja vaikuttajana.

Oppija kehittää osaamistaan toimien vuorovaikutuksessa ympäristöönsä ja toimialaansa. Osaamisen kehittymisen voimavaroja ovat luovuutta ja tavoitteellisuutta suosiva oppimiskulttuuri, asiantunteva ohjaus ja opetus sekä osaamisen kehittymistä tukeva oppimisympäristö. Osaamisen ohjaus on osallistuvaa. Jokainen opettaja on ohjaaja, joka asiantuntijuudellaan ja toimintatavoillaan tukee asiantuntijuuden vahvistamista. Oppimisympäristön muodostaa osaamisen verkosto, innovaatioympäristö, osaamisen kehittymisen kehitysalusta ja oppimista tukevat rakenteet. Oppimisympäristöjen rakentamisessa painotetaan ihmisten, heidän innostuksensa ja vuorovaikutuksensa mahdollistamista luovuuden aikaansaamiseksi.

Opetuksessa ei keskitytä tietojen esittämiseen, toistamiseen ja kontrollointiin, vaan pyritään oppimisprosessiin, joka ilmenee progressiivisena ongelmanratkaisuna, jatkuvana oppimisena ja itsensä kehittämisenä ja ylittämisenä. Tavoitteena on saavuttaa osaaminen, joka on käyttökelpoista osaamisintensiivisissä palveluorganisaatioissa, joissa työ on yhä enemmän luovuuden funktio ja joiden johtamisen edellytyksenä on kyky luoda vastuullinen tulosorientoitunut johtamiskulttuuri, joka perustuu tilan antamisena yksilön luovuudelle. Osaaminen ilmenee vaikuttavuutena ja kehittämisosaamisena.

2 Tutkintorakenne ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa

2.1 Tutkinnon laajuus ja mitoitus

Tutkinnon laajuus on 90 opintopistettä, josta opinnäytetyön osuus on 30 op. Tutkinnon suorittaminen kestää keskimäärin 1,5 -2,5 vuotta. Yksi opintopiste vastaa kansainvälisen ECTS-mitoituksen mukaan 26,7 tuntia keskiverto-opiskelijan tekemää työtä.

2.2 Tutkintorakenne

Ylemmän amk-tutkintoon johtavan koulutuksen tutkintorakenne muodostuu Laureassa ydinosaamisen moduulista, täydentävän osaamisen moduuleista ja opinnäytetyöstä. Moduulit ovat tutkintoon kuuluvia osamiskokonaisuuksia.

Pakollinen ydinosaamisen moduuli on YAMK-koulutuksessa laajuudeltaan 30 opintopistettä ja täydentävän osaamisen moduuli 30 opintopistettä. Täydentävät osaamisen moduulit mahdollistavat osaamisen syventämisen tai laajentamisen. Täydentävän osaamisen moduuleja tarjotaan Laurean eri kampuksilla ja ne ovat vapaasti valittavia. Täydentävät opintojaksot on jaoteltu osaamisalueensa mukaisesti moduuleihin (tutkimus- ja kehittämisosaamisen, asiantuntijayhteisöjen johtaminen sekä käyttäjakeskeisten ratkaisujen suunnittelu (ks. taulukko 1.), mutta opiskelija voi vapaasti koostaa oman yksilöllisen opintopolkunsa näistä opintojaksoista. Täydentävän osaamisen opintojaksot voi tarkistaa Pakki-järjestelmästä. Laurea tarjoaa myös mahdollisuuksia tehdä projektiopintopisteitä Laurean hankkeissa tai oman työn kehittämisprojektina.

3 Oppimisen ja osaamisen arviointi

Opetussuunnitelman osaamistavoitteet on kuvattu oppijan toimintana niin, että osaamisen kehittymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin voidaan arvioida. Osaaminen tunnustetaan tieto-, taito- ja arvo-osaamisena sekä kokemuksellisenä osaamisena, joihin sisältyy yksilön ja yhteisön osaaminen.

4 Tutkinnon kansainvälinen vertailtavuus

Laureassa toimitaan osaamisperustaisesti ja osaaminen tunnustetaan kokonaisvaltaisena. Tutkinnon sisällöissä on huomioitu valtakunnallisesti määritellyt yleiset työelämävalmiudet, joita on Laureassa täsmennetty.

Tutkinnon taso vastaa kansallisen tutkintojen viitekehyksen (National Qualifications Framework, NQF) mukaista tasoa 7 ja eurooppalaisen viitekehyksen (European Qualifications Framework, EQF) tasoa 7.

5 Toimintaympäristön osaamistarpeet ja koulutuksen rakenne

Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten osaaminen on murroksessa. Ajankohtaisen SOTE-uudistuksen tavoitteina ovat sosiaali- ja terveyspalvelujen horisontaalinen ja vertikaalinen integraatio ja asiakkaiden valinnanvapauden lisääminen. Palvelujen tulisi olla asiakaslähtöisiä ja yhdenvertaisesti kansalaisten saatavilla ja niiden läpinäkyvyyttä ja sujuvuutta pyritään tukemaan digitaalisin ratkaisuin. Uudistuksessa korostetaan myös kansalaisten vastuuta omasta ja läheistensä hyvinvoinnista. Samanaikaisesti palvelujärjestelmän uudistus on sidoksissa muihin yhteiskunnallisiin muutoksiin: väestön ikääntymiseen, digitalisaatioon ja lisääntyvään kansainvälistyvään muuttoliikkeeseen. Tämä murros asettaa haasteita sosiaali- ja terveysalan asiantuntijuudelle, organisaatioiden oppimiselle, kehittämiselle ja johtamiselle.

Koulutuksen tavoitteena on, että opiskelija kehittyä sosiaali- ja terveysalan muutoksen asiantuntijaksi. Eri-tyisesti opiskelija ymmärtää eri alojen rajapinnoilla olevia kysymyksiä ja tarkastelee uutta tietoa kriittisesti. Opiskelija myös kykenee johtamaan ja kehittämään monimutkaisia, ennakoimattomia ja uusia strategisia lähestymistapoja. Koulutus on tarkoitettu sosiaali- ja terveydenhuollon työn- tekijöille, jotka haluavat syventää ammatillista asiantuntijuuttaan muutoksen toimijana ja edistäjänä.

Koulutuksen viitekehyksenä on sosiaali- ja terveysalan muutos ja siihen liittyvät ennakoitavat osaamistarpeet. Asiakkaan näkökulmasta saumattoman palvelun toteutuminen vaatii työntekijöiltä asiakaslähtöisen työotteen merkityksen ymmärtämistä ja osaamista. Kansalaisten lisääntyvä valinnanvapaus ja yhdenvertaisten palvelujen vaade tuo mukanaan eettisiä ja menetelmällisiä haasteita monimuotoiseen asiakastyöhön. Asiantuntijan tulee tuntee palvelujärjestelmän kokonaisuus ja kyetä arvioimaan asiakkaan tarpeita moniammatillisessa yhteistyössä. Samoin hänen tulee ymmärtää ja hallita tiedonhallinnan prosessit ja niiden merkitys työssään. Hajautetut ja hybridimuotoiset työyhteisöt edellyttävät uudenlaista johtamista. Johtamisosaamisessa korostuvat muutoksen hallinta ja lähijohtaminen palveluiden uudistamisen ja monitasoisen integraatioiden seurauksena. Asiantuntija osaa myös johtaa monimuotoista työyhteisöä. Uusien toimintamallien ja käytäntöjen kehittäminen edellyttää yhteiskehittämisen asennetta ja osaamista työyhteisössä ja asiakkaiden kanssa.

Koulutuksessa opiskelija yhdistää teoreettista, käytännöllistä ja sosiokulttuurista tietoa työelämän ongelmien ratkaisemisessa.

Taulukko 1. Ydin- ja täydentävän osaamisen moduulit ja opintojaksot

YDINOSAAMINEN 30 op	TÄYDENTÄVÄ OSAAMINEN 30 op
JOHTAMINEN JA KEHITTÄMINEN SOSIAALI- JA TERVEYSALAN MUUTOKSESSA -MODUULI	TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISOAAMINEN -MODUULI Sisältää 4 x 5 op opintojaksoa
A9509 Sosiaali- ja terveysalan muutos 5op	ASiantuntijayhteisöjen johtaminen -MODUULI Sisältää 4 x 5 op opintojaksoa
A9510 Motivaatiolla muutokseen asiakas- ja esimiestyössä 5 op	KÄYTTÄJÄKESKEINEN PALVELUSUUNNITTELU -MODUULI Sisältää 3 opintojaksoa
A9511 Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinta 5 op	MUU TÄYDENTÄVÄ OSAAMINEN
A9460 Eettinen toiminta ja päätöksenteko 5 op	
A9512 Valmentava johtaminen 5 op	
A9513 Yhteiskehittämisen menetelmät johtamisen välineenä 5 op	
OPINNÄYTETYÖ 30 op	

5.1 Ydinosaaminen 30 op:

Kaikille opiskelijoille pakollinen ydinosaamismoduuli sisältää seuraavat opintojaksot:

A9509 Sosiaali- ja terveysalan muutos 5 op

Opiskelija osaa

- hahmottaa ja ymmärtää SOTE-muutoksen kontekstin ja siihen vaikuttavat yhteiskunnalliset taustatekijät
- ymmärtää palvelujen uudistamisen ja monitasoisen integraation seuraukset organisaatioiden, toimintatapojen, johtamisen ja osaamisvaatimuksien suhteen
- hahmottaa ja ymmärtää SOTE-muutoksen lainsäädännön
- analysoida SOTE-muutosta (mm. organisaatiokansalaisuus, valinnanvapaus ja toimijuus, hybridiorganisaatiot, hajautettu johtaminen ja palveluohjaus)

A9510 Motivaatiolla muutokseen asiakas- ja esimiestyössä 5 op

Opiskelija osaa

- rakentaa tunneyhteyden vuorovaikutustilanteessa
- tukea asiakasta tai työntekijää tavoitteiden asettamisessa
- ratkaisukeskeisen työskentelyn taitoja
- motivoida asiakasta tai työntekijää muutokseen
- reflektoida omaa työskentelyään vuorovaikutussuhteessa
- hyödyntää moniammatillista yhteistyötä asiakasprosessin eri vaiheissa

A9511 Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinta 5 op

Opiskelija osaa

- laajentaa tietouttaan tulevaisuuden sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittelystä ja tiedonhallinnan prosessin kehittämistarpeista toiminnan suunnittelusta, toteutukseen ja arviointiin
- määrittellä sosiaali- ja terveydenhuollon muutoksessa nopeasti kehittyviä asiakaslähtöisiä palvelutarpeita
- hahmottaa ja ymmärtää tulevaisuuden asiakkaan tietotarpeita digitaalisessa palveluympäristössä
- hahmottaa ja ymmärtää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasta ja potilastietojen hallintaa koskevan lainsäädännön
- arvioida ja kehittää dokumentoinnin käytänteitä
- arvioida moniammatillisia eettisiä toiminnan kehittämistarpeita uusissa digitaalisissa asiakassuhdeympäristöissä

A9460 Eettinen toiminta ja päätöksenteko 5 op

Opiskelija osaa

- tunnistaa ja reflektoida omia ja työyhteisön asenteita ja arvoja
- tunnistaa ja analysoida eettisiä ongelmia moniammatillisessa yhteistyössä ja johtamisessa
- käyttää erilaisia tiedonhallinnan menetelmiä päätöksenteon tukena

- ratkaista eettisiä ongelmia ammattialan arvoja ja eettisiä teorioita hyödyntäen
- perustella eettisiä ratkaisujaan osana ammatillista päätöksentekoa ja johtamista
- ajaa asiakkaan ja potilaan oikeuksia

A9512 Valmentava johtaminen 5 op

Opiskelija osaa

- johtaa työprosesseja ja kehittää työkulttuuria
- johtaa yhteistyötä erilaisia yhteistyön menetelmiä soveltaen
- johtaa alaisten motivaatiota ja osaamista
- hahmottaa ja ymmärtää yksilön vastuun, yhteisön vastuun ja tulosvastuun osana johtamista
- johtaa työyhteisöä oikeudenmukaisesti sosiaali- ja terveysalan arvoihin perustuen
- arvioida työtä ja työyhteisöä

A9513 Yhteiskehittämisen menetelmät johtamisen välineenä 5 op

Opiskelija osaa

- suunnitella toimintatutkimuksellisen kehittämishankkeen ja valita siihen perustellusti soveltuvat menetelmät
- toteuttaa suunnittelun hankkeen osallistavin ja luovin yhteiskehittämisen menetelmin
- arvioida kehittämishankkeen prosessia ja tuloksia sekä hyödyntää niitä jatkokehittämisessä

5.2 Opinnäytetyö 30 op

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää opiskelijan kykyä soveltaa tutkimustietoa ja käyttää valittuja menetelmiä työelämän ongelmien erittelyyn ja ratkaisemiseen sekä valmiutta itsenäiseen vaativaan asiantuntijatyöskentelyyn. Opinnäytetyön tulee osoittaa opiskelijan kykyä rajata ja käsitellä valittua kehittämissuhteita, valmiutta kehittämisorientoituneeseen ajattelutapaan, työssään tarvitsemiensa teorioiden ja tutkimusmenetelmien hallintaa, perehtyneisyyttä opinnäytetyön aihepiiriin ja alan kirjallisuuteen, kykyä ammatilliseen viestintään sekä valmiutta työskennellä pitkäjänteisesti ja kykyä hahmottaa kokonaisuuksia.

Opiskelija osaa

- tehdä itsenäisesti oman alan kehittämistyötä
- soveltaa hankittua tutkimustietoutta omassa opinnäytetyössä kriittisesti ja analyttisesti
- soveltaa kehittämistehtävään soveltuvia tiedonhankinta- ja analyysimenetelmiä
- valitun soveltavan tutkimus- ja kehitysmenetelmän ja siihen perustuvan dokumentoinnin ja raportoinnin
- toimia asiantuntijana soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä tekevässä yhteisössä
- hakea itsenäisesti tietoa sekä seurata, eritellä ja arvioida kriittisesti oman alansa ammattikäytäntöjen ja tutkimustiedon kehittymistä ja tuottaa ja soveltaa tietoa itsenäisesti.

5.3 Täydentävä osaaminen 30 op

Täydentävän osaamisen opintojaksot on jaoteltu neljään moduuliin: tutkimus- ja kehittämisosaaminen, asiantuntijayhteisöjen johtaminen, käyttäjäkeskeinen palvelusuunnittelu sekä muu täydentävä osaaminen.

Tarjontaa kehitetään jatkuvasti, täydentävän osaamisen ajankohtaisen tarjonnan voit tarkistaa Pakki-järjestelmästä. Kokonaisuuteen voi myös sisällyttää projektiopintoja, joita voi suorittaa Laurean hankkeissa tai oman työn kehittämisprojektina.